

vrenc nad Mariborom postali žrtvi 11. laške ofenzive in sicer: Aleksander Kren, Ferdinand Timošek, Franc Rakovnik in Anton Svenjšek.

Število (40) padlih vojakov iz župnije Dobova se je zopet pomnožilo. Na polju slave so za cesarja in domovino darovali svoje življenje mladeniči Jožef Horvatič iz Mihalovca, star 19 let; Anton Molan iz Gaberja, star 20 let; Ivan Toporišič iz Mosteca, star 36 let; gospodar mož Ivan Urek iz Loč v 39. letu. Snivajte mirno, hrabri vojaki!

Za domovino sta žrtvovala svoje mlado življenje poddesetnik Franc Klingenstein, doma od Sv. Ane na Krembergu, in Lovro Orešič, doma od Sv. Martina na Pohorju. Več časa sta se vojskovala na raznih bojnih črtah in sedaj jima je na Krasu sovražna granata dne 22. avgusta pretrgala nit življenja. Bodi jima kraška zemljica lahka! Prijatelji, ki smo bili navzoči pri njuni smrti, žalujemo za njima in ju bomo ohranili v vednem spominu. — Desetnik Franc Gerlič, doma od Sv. Petra na Mariboru; Jožef Fažmon, doma od Sv. Martina pri Vurbergu; Jakob Vakaj, doma pri Sv. Benediktu v Slov. gor.

Naprečakovano žalostna novica je že v drugič zadela Habjaničevo hišo pri Sv. Rupertu v Sl. gor. (Zavrhu). Padel je dne 18. avgusta že drugi sin, v prsa zadet od ročne granate. Bil je priden in rošten fant, najdražji zaklad njegovih staršev. V najlepši dobi 22 let je moral darovati svoje življenje na oltar domovine. Hrabro se je boril dve leti in 5 mesecev za dom in za cesarja. Bil je tudi zvest narodnik „Slov. Gospodarja.“

Pri ednajsti laški ofenzivi je padel, od sovražne mine zadet, na poljski straži v Vipavski dolini J. Dolenc, doma iz Braunšveiga v občini Sv. Marjeta na Dravskem polju. Rajni je bil priljubljen med tovariši in vrl vojak. Padli zapuščena ženo-vdovo in nedorasle otroke.

V zadnji laški ofenzivi je padel Josip Rebov, sin odličnega posestnika na Teharjih pri Celju. Rajni je bil tih, krščanski mladenič, ki je zelo spretno pomagal pri raznih naših organizacijah in bil povsod priljubljen.

Vsem padlim slovenskim žrtvam bo ohranil narod trajen spomin!

Državni zbor

Dunaj, 25. sept. 1917.

Po trimesečnem odmoru so se zopet zbrali poslanci na Dunaju, državni zbor se je danes otvoril. Predsednik Grob se je v svojem nagovoru spominjal naših junakov na raznih bojiščih, ki so osvobodili Galicijo sovražnika ter zadržali italijanski naval na Trst. Obenem je opozarjal tudi na mirovno akcijo in pripravljenost Avstrije za častni mir.

Nato predstavi ministrski predsednik dr. Seidler novo vlado in razvije njen program v daljšem govoru. Program nove vlade so pozdravile samo nemške stranke, vse druge stranke so ali ostale hladne nasproti izraženemu programu, deloma so pa tudi glasno ugovarjale.

Dr. Seidler obljubuje na gospodarskem polju pred vsem ureditev prehrane vseh državljanov, on si hoče na ta način preko želve pridobiti srca državljanov; dalje napoveduje socialnopolitične vladne predloge in ureditev vodnih razmer posebno v alpskih deželah ter mnogo, mnogo drugega. Posebno

ce. Radi tega preslepljenja so potegnili tudi Rusi svojo glavno moč od Gorlic in jo pognali proti našemu desnemu krilu, kjer so pričakovali naš odločilen sunek.

Koncem aprila je bila že vsa naša nova artilerija v svojih postojankah. Zraven topov so bile zložene cele gore same artilerijske municije. Dan na dan so prihajali nemški častniki in generali, ogledovat si naše topniške postojanke.

Izpraševal sem artileriste, kaj da naj pomenijo vse te velikanske priprave; a so zmigavali z ramami, da jim ni znanega nič drugega, kakor točke, katere bodo začeli obstreljevati dne 2. maja jutraj.

Zazoril je nezabni 2. maj. Iz naših artilerijskih žrel je zagromel grom, je bruhnil ogenj proti sovražni strani, da je bilo strah in groza za nas, ki smo ga videli in slišali. Bil je to prvi, velikanski, takozvani bobneči ogenj, kakor ga do 2. majnika 1. 1915 še ni poznala zgodovina. Rjovel in bruhalo je iz vseh kalibrov, da se je kar tresla zemlja. Streljalo se je samo štiri ure, a uspeh je bil nepričakovano velikanski. Prebita je bila ruska bojna črta. V razstreljeno vrzel sta se zagostili dve sveži armadi: Mackensenova in nadvojvode Jožefa Ferdinanda. Mi iz prvih bojnih črt smo stopili nazaj; začel se je pogon za begajočim sovražnikom s svežimi močmi, o katerih ni stnil do tedaj nikdo. Začudenje in veselje zavoljo prve zmage nad Rusi je bilo za nas nekaj, kar se ne da zopisati s črkami, kar se samo lahko občutiti tedaj, ako se doživi.

Naš III. kor je bil sedaj prost in na razpolago. Uvrstil se je ves kor v potne kolone in odmarširali smo skozi dobro znane kraje. Na tem potovanju smo šele videli, kako neusmiljeno so opustošili ti luti, dnevni karpatski boji poprej lepa, mirna, skrita slovaška sela.

(Dalje pri 4)

skrb dela vladi državni proračun, o katerem bo natančneje poročal finančni minister v jutrajšnji seji. Vsebina proračuna bo ta-le: Plačila ogromna — dohodkov pa malo. Treba bi bilo čudodelnika, da bi z malimi dohodki pokrili velike izdatke. Kje bo vlada našla večino za proračun, se še ne ve.

Dr. Seidler pa je govoril tudi o notranji politiki. Stoji vedno na starem stališču: Obljubuje narodno avtonomijo v okvirju sedajšnjih kronovin in delitev v narodna okrožja, kjer se bo v raznih kronovinah oziralo na razne razmere, to se pravi: kjer so Nemci v manjšini, tam se jih bo ščitilo, kar se bo dalo, kjer pa so Slovani v manjšini, tam se jih bo pa izročilo dosedajni nemški večini, da jih stiska še naprej kakor dozdej; z drugimi besedami: vlada je za tako narodno avtonomijo, kakor si jo predstavlja jo nemške stranke. O češki, poljski in jugoslovanski deklaraciji seveda Seidlerjeva vlada noče prav nič slišati.

Kaj bo sedaj? Vlada je razvila svoj program. Ta program je v svojem političnem delu popolnoma nasproten nemškemu narodnostim in ugaja le Nemcem. Nemški poslanci morajo zato, če hoče, biti dosledni — stopiti v najstrožjo opozicijo zoper tako vlado. Za tako opozicijo so se dozdej že izjavili Čehi, Jugoslovanski klub in Rusini. Upati pa je, da se opoziciji pridružijo tudi Poljaki, kakor hitro se uredijo razmere v njihovem klubu. Potem pa bo šlo slabo gospodu pl. Seidlerju za proračun in bo moral zanj pri belem dnevu dolgo, dolgo z laterno iskači skupaj večino — ako mu bo prehranjevalni urad za njegovo laterno nakazal potrebnega petroleja.

Predloge in interpelacije v prvi seji jenskega zasedanja so stavili slovenski poslanci in sicer poslanec Gostinčar predlog za draginjske doklade cestnim delavcem in razum rokodelskim delavcem pri državnih železnicah, poslanec dr. Ravnikar je pa stavil interpelacijo, da najvišje sodišče izda razsodbe tudi v slovenskem jeziku.

Razne politične vesti.

Jugoslovanski klub je imel v torek po seji državne zbornice pod predsedstvom dr. Korosca posvetovanje o vladnem programu, kakor ga je razvil dr. pl. Seidler v zbornici. Sklenilo se je, da klub ostane v najstrožji opoziciji proti sedajnji vladi in se v tem smislu udeležijo govorniki proračunske debate.

Poljski klub avstrijskega državnega zbora je imel v torek dne 25. septembra sejo, v kateri si je izvolil za predsednika poslanca dr. Lazarskega. Lazarski je pa izvolitev že drugič odklonil. Baje se bo vršila še te dni nova volitev predsednika.

V hrvatskem saboru se vrši razprava glede nove volilne preosnove na Hrvatskem. Nov volilni red bo osnovan na podlagi splošne enake in tajne volilne pravice. Izdale se bodo uradne glasovnice in glasovalo se bo po občinah. Po novem volilnem redu bo imel volilno pravico vsak 24letni moški. Število poslancev sabora bodo zvišali od 90 na 119. Določeno bo, da bo prišlo na vsak mandat povprečno 24 000 prebivalcev.

Na bojiščih.

Na italijanskem bojišču na obeh straneh velike priprave za 12. ofenzivo. Sicer pa na tej fronti nič posebnega.

Na avstrijskem in rumunskem delu vzhodnega bojišča nobenih posebnih dogodkov. Čete bavarskega princa Leopolda so dne 21. septembra zavzele rusko mesto Jakobovo ob Dvini (južnovzhodno od Rige).

Na francoskem bojišču je huda petdnevna bitka v Flandriji nekoliko pojenjala in tudi artilerijski boji so dobili nekoliko zmernejšo obliko. V tej bitki se je Angležem posrečilo poriniti Nemce nazaj za 5-7 km, a ni se jim pa posrečilo predreti nemške fronte. Kar se Angležem ni posrečilo doseči v Flandriji, so bili Francozi uverjeni, da se jim bo posrečilo v Sampaniji. Z ogromno silo so napadali nemške postojanke ob bregovih reke Moze, zlasti na vzhodnem bregu, ob reki Aisni ter na fronti severno od Verduna. Samo na fronti ob reki Mozi se je Francozom posrečilo poriniti Nemce za nekaj kilometrov nazaj, na ostalih delih fronte so pa bili vsi njihovi navali odbiti. Nizozemski listi pišejo, da so na francoskem bojišču baje že nahajala 180.000 Amerikancev ter da pošlje Amerika še v tem in prihodnjem mesecu 350.000 mož na francosko bojišče.

Na macedonskem bojišču vsled neznozne vročine nobenih važnejših vojnih dogodkov. Ob jezuru Ohrida so bili manjši sunki francoskih bataljonov odbiti. Poročila iz Soluna pravijo, da je Venizelos že mobiliziral grško armado, ki šteje 350 tisoč mož prvovrstnih čet, jo s četverospornim denarjem opremil z vsem potrebnim in jo bo še v mese-

cu oktobru poslal Sarraillovi armadi na pomoč. — Vsled oviranega dovoza živil vlada v nekaterih krajih Grčije velika lakota in v mestih Larisa in Korint so izbruhnili večji nemiri. Čez več pokrajin Grčije je proglašeno obsedno stanje.

Na turških bojiščih kažejo vsa znamenja, da utegne priti v najkrajšem času do zelo važnih vojnih dogodkov. Na egiptovskem bojišču, zlasti v južni Palestini, se Angleži prav pridno gibljejo in je že prišlo do več krvavih spopadov med Turki in Angleži južnovzhodno od Gaze. Angleži imajo na tem bojišču baje zbranih 250.000 mož, s katerimi nameravajo ob ugodnem trenutku, ko bo vročina nekoliko pojenjala, prodirati v južno Palestino. Angleški listi pišejo, da je geslo Angležev: Palestina mora biti angleška. — Tudi v Mezopotamiji se Angleži pripravljajo na velikopotezno ofenzivo. — Na ostalih turških frontah nobenih pomembnejših vojnih dogodkov.

Tedenske novice.

Naš cesar hvali junaštvo in zvestobo Hrvatov. Dne 17. septembra je naš cesar v posebni avdijenci sprejel na Dunaju predsedstvo hrvatskega sabora, in sicer predsednika dr. Medakoviča ter oba podpredsednika dr. Magdiča in dr. Luciniča, da mu izroči addresso hrvatskega sabora. Na poklonilni predsednikov nagovor je cesar odgovoril: „S posebnim zadovoljstvom sprejemam ponovni izraz zvestobe in udanosti hrvatskega naroda do moje vladarske hiše. Sinovi Hrvatske so za časa te tako dolgo trajajoče vojske doprinesli sijajne dokaze požrtvovalne vstranosti in junaštva. Veseli me, da označujete kot temeljno podlago vašega političnega delovanja vez, ki veže eno in isto državno skupnost krone sv. Stefana. Pri stremljenju za kulturni in gospodarski razvoj hrvatskega naroda računajte na enaka čutila moje dobrohotnosti, kakor jih je vselej gojil moj prednik na prestolu. Za vašo zvestoto udanost izrazite Hrvatski tudi javno mojo hvaležnost.“

Poroka nadvojvode Maksa. Iz Prage se poroča, da se bo nadvojvoda Maks, brat našega cesarja, poročil meseca novembra t. l. z princezino Frančiško Hohenlohe. Poroka se bo vršila v grajski kapeli v Laksenburgu.

Duhovniške vesti iz somboteljske škofije. Č. g. Vinko Kos, kaplan na Gradu, je pozvan v vojaško službo. Na njegovo mesto pride č. g. Andraš Bendin iz Beltincev.

Odlikovan slovenski zdravnik. Okrožni zdravnik pri Sv. Lenartu v Slov. gor. dr. Franc Tiplič je bil odlikovan z vojnim križcem tretjega razreda za civilne zasluge.

Odlikovani usmiljeni sestri. Usmiljeni sestri v bolnišnici v Postojni Jera Gobec in Neža Klasinc sta bili odlikovani z vojnim križcem 4. razreda za civilne zasluge.

Slovenska služba božja na Dunaju se vrši sedaj vsako nedeljo ob štirih popoldne v cerkvi sv. Ane v I. okraju, Annagasse. Slovenci in Slovenke že sedaj pridno zahajajo tje: posebno razveseljivo je, da je videti med njimi mnogo vojakov. Marsikdo, ki se čuti v velikem mestu osamljen in tuj, najdi ondi med svojimi rojaki krepila in tolažbe v teh težkih časih.

Dekliški shod. Na rožnicensko nedeljo dne 7. oktobra je na Svetih Gorah (župnija Sv. Peter pod Sv. Gorami) cerkveni dekliški shod za šentpetersko župnijo in sosedne župnije kozjanske in brežiške dekanije. Cerkevna slovesnost se začela ob 10 uri dopoldne. Pridigo ima prof. dr. Josip Hohnjec. Namen shoda je: ponovitev obljube zvestobe Mariji, Kraljici mladine, in mirovna pobožnost k Mariji, Kraljici miru. Povabljeni so članice Marijinih družb, dekliških zvez in sploh dekleta iz obeh dekanij.

Ruska kočja se zatvori za to leto v nedeljo dne 30. septembra 1917. — Podravska podružnica Slov. Planinskega Društva.

Slovenci v Nemčiji. Kaplan Tensundern nam piše iz Gladbecka: Čeprav smo Slovenci tukaj v Gladbecku na Nemškem daleč proč od svoje lepe domovine, ostanemo vendar zvesti cesarju in domovini udani Slovenci. Obe naši slovenski društvi in sicer društvo rudarjev sv. Barbare in rožnicensko društvo, izborna vspevate, kajti prvo šteje 179 članov, od katerih se jih nahaja 93 v vojaški službi, drugo društvo pa šteje 208 članov. V blagajni imamo 631,41 M denarja. V naših društvih se razproda na teden 100 iztisov „Slovenskega Gospodarja“ in 45 iztisov „Domoljuba.“ Zborovanje imamo vsake štiri tedne, zadnje zborovanje smo imeli dne 16. septembra v veliki dvorani pomočnikov, ki ima prostora za 50 oseb. Zborovanje je bilo dobro obiskano. Igrala se je lepa gledališka igra, vršili so se slovenski nagovori in zadonele slovenske pesmi. Kadar smo tako zbrani, se nam pač zdi, kakor če bi bili v domovini, zlasti ob nedeljah, ko imamo cerkvene pobožnosti, kot pridigo itd. v slovenskem jeziku. Zlasti dobro se razvija rožnicensko društvo, kojega člani se udeležujejo vsako 4. nedeljo v mesecu skupnega sv. obhajila. Naše geslo je: Po Mariji k Jezusu! Vsako društvo ima svojo lastno in lepo zastavo. Predsednik obeh društev je mnogozaslužni č. g. kaplan Tensundern.